

J.D. HEEMSKERK

Roman

Geluk

met droefheid
en blijdschap

CITERREEKS

J.D. Heemskerk

*Geluk met
droefheid en
blijdschap*

Citerreeks

Ramon Vermeule veegt voor de zoveelste keer zijn bezwete gezicht af met een zakdoek, die al behoorlijk doorweekt raakt. In het vrijwel lege pand, waar hij met nog enkele anderen aan een renovatie bezig is, staat de zon al een paar uur te branden op de onbedekte ramen en dat jaagt binnen de temperatuur omhoog. Naar zijn besef duurt het eindeloos voor het eindelijk twaalf uur is.

Dan begint hun middagpauze. Ramon laat zich op een van de overgebleven oude stoelen zakken en kijkt in zijn lunchtrommel-tje. Hij heeft best trek, daar niet van, maar met dit warme weer zonder wat te drinken erbij lokken hem de boterhammen met kaas en worst nog niet echt aan. Hij kijkt naar een collega die zich in hetzelfde vertrek bevindt.

‘Zeg, zullen we eerst wat te drinken halen in de supermarkt hiernaast?’ stelt hij aan Frans voor.

‘Dat is best,’ is Frans het direct met hem eens.

Samen lopen ze naar beneden en ze gaan de naast het gebouw gelegen supermarkt binnen. Het is er op dat moment niet druk. De twee jongens zoeken eerst op de plaats van de frisdranken, maar die zijn hier niet gekoeld. Dat lokt niet aan, daarom loopt Ramon door naar de gekoelde zuivelafdeling en pakt daar een pak karnemelk.

‘Dit lijkt me beter op zo’n warme dag,’ roept hij naar Frans en hij begeeft zich naar de kassa’s om af te rekenen. Hij zet het pak op de toonbank voor de kassa neer en zoekt zijn portemonnee.

‘Dat is 80 cent alstublieft,’ zegt de caissière tegen hem en ze slaat het bedrag aan. Nu eerst kijkt Ramon wat beter naar haar gezicht en hij ziet er iets bekends in. Hij legt een euro neer, krijgt 20 cent wisselgeld terug en loopt een paar stappen verder om op zijn collega te wachten. Ondertussen laat hij zijn blik opnieuw over de kassajuffrouw dwalen. Het bekende komt omdat ze een

beetje op Tiny Bliet lijkt, maar dit meisje is beslist jonger. Die Tiny aan wie ze hem doet denken, zit in zijn groep van de catechisatielessen. Als Ramon deze link gelegd heeft, weet hij ineens het bekende in deze kassajuffrouw thuis te brengen. Het kan haast niet anders of dit moet een van Tiny's zussen zijn. Ramon weet namelijk dat Tiny verschillende jongere zussen heeft. Maar behalve Tiny als het catechisatie is, ziet hij de anderen gewoonlijk alleen in de kerk en dan slechts van een afstand. Want het gezin Bliet zit helemaal achterin en hij met hun gezin bijna vooraan.

Het meisje op wie zijn aandacht is gevallen, let niet op hem, ze helpt eerst Frans en daarna nog een volgende klant.

Dan heeft Ramon zich al van haar afgekeerd. Hij gaat met zijn collega terug naar het gebouw dat gerenoveerd wordt. Toch blijven zijn gedachten hangen bij dit hem minder bekende meisje Bliet. Ze heeft best een aardig gezichtje, peinst hij. Typisch dat ze me hier nooit eerder is opgevallen. Maar ik werk hier natuurlijk nog niet zo lang. Dit moet buiten de kerk onze eerste ontmoeting zijn. Alleen daar zie ik de dames Bliet wekelijks, maar wel vanuit de verte.

De volgende dag besluit Ramon opnieuw naar de supermarkt te gaan om drinken te halen. Maar deze keer als een excuus, om nog eens en nu wat nauwkeuriger dat meisje Bliet te bekijken. Ramon is op een leeftijd gekomen dat hij wat serieuzer naar het vrouwelijk schoon gaat kijken. Aan Frans vraagt hij dit keer niets. Hij gaat in z'n eentje.

Ze is er deze dag ook weer, maar ze zit nu niet achter de kassa. Ramon moet er in de winkel een kleine speurtocht voor houden en hij ontdekt haar ten slotte bij de groente. Ze kan dus nu zijn karnemelk niet afrekenen, daarom verschuilt hij zich een pad verder dan de groente tussen koek en chocola om daar door een spleet tussen de pakken naar het meisje Bliet bij de groenteafdeling te kijken. Dichter bij haar dan ooit in de kerk vindt hij het meisje opnieuw de moeite van het aankijken waard. Kastanjebruine haren omlijsten een gaaf gezichtje met wat hoge jukbeen-

deren en ze heeft ogen in een kleur die het midden houdt tussen grijs en groen. Omdat hij nu wat meer verdekt opgesteld staat dan gisteren kan hij haar iets vrijmoediger bekijken. Zo ziet hij, behalve wat meer van haar gezicht, ook andere dingen die hem de dag tevoren niet waren opgevallen. Er werken daar meer meisjes bij de diverse afdelingen en allemaal dragen ze op een spijkerbroek een groen en wit jasje van de zaak. Maar dit meisje Blik draagt onder dat jasje als enige een rok. Ramon ziet nu ook dat ze vrij lang haar moet hebben dat, waarschijnlijk in opdracht van de bedrijfsleiding, tot een paardenstaart is samengebonden. Haar rok en de blouse die ze aanheeft, zijn, voor zover hij die door dat supermarktjasje kan zien, wat gekreukeld. Dat nu is typerend voor dit gezin. Mevrouw Blik en haar dochters zien er meestal wat smoezelig uit. Ramon weet dat meneer Blik een grote kwekerij runt in groente en fruit. Hij is er weleens geweest om groente voor zijn moeder te halen. Toen is hem verschillende keren opgevallen dat er, behalve de moeder, ook verscheidene jonge meisjes in de tuinderij aan het werk waren. Het hele gezin wordt klaarblijkelijk ingeschakeld! Komt die groezeligheid misschien door hun werk in kas en tuinen? Alleen Tiny ziet er op de catechisatie altijd keurig uit.

Waarom werkt dit meisje eigenlijk hier in plaats van bij haar vaders bedrijf? Ramon weet wel dat het niet zo geweldig gaat met het bedrijf van Blik. Dat het hele gezin in het bedrijf aan het werk is, komt vermoedelijk omdat er geen geld is voor personeel. Dat kan de man zich niet veroorloven en dat zal de reden zijn dat zo veel leden van het gezin zich met man en macht inzetten om gezamenlijk het hoofd boven water te houden. Juist daarom blijft Ramon het vreemd vinden dat dit meisje ook niet thuis werkt, maar hier in de stad een supermarktbaantje heeft, al verraden haar kleren wel het niet zo frisse 'Blik'-stempel.

Erg veel langer kan Ramon hier niet blijven staan zonder toch op te gaan vallen. Daarom loopt hij met zijn pak karnemelk verder naar de kassa's en vervolgens terug naar zijn werkplek.

Maar zijn gedachten blijven nog bij het meisje Bliet. Dit is vast en zeker een van de jongere zussen van Tiny, bedenkt hij weer. Tiny is de enige die hij door de catechisatielessen wat beter kent. Maar deze zus maakt om de een of andere reden meer indruk op hem dan ooit Tiny. Hoewel hij maar twee woorden met haar heeft gewisseld, vindt hij in haar oogopslag iets innemends dat hem aantrekt. Ondanks dat hij zijn hersens pijnigt kan hij maar niet op haar naam komen. Geen nood, daar komt hij nog wel achter. Eerst het maar eens thuis aan zijn zus Gitta vragen.

Als twee dagen later het weer omslaat, zakt de behoefte aan een koude drank aanmerkelijk. Het werk vraagt in die dagen ook wat meer aandacht en daarom verkort Ramon de pauzes, net als zijn collega's. Ze blijven ook binnen.

Op de laatste werkdag van die week loopt Ramon na het einde van zijn werktijd, zoals gewoonlijk tegen halfvijf, door de winkelstraat naar zijn auto. Hij kan bij de winkels niet langdurig parkeren en daarom staat zijn auto altijd een paar straten verder. Ter hoogte van de supermarkt schrikt hij op door harde stemmen. Er wordt een poortdeur wild opengegooid en tot zijn verrassing komt dan het meisje Bliet tevoorschijn dat met een fiets aan haar hand haastig de straat op komt en eenmaal daar, de fiets meeslepend, nerveus begint te rennen. Tot zijn verbazing ziet Ramon dat er zeker vijf opgeschoten jongens van een jaar of veertien, vijftien achter haar aan komen, die het duidelijk op het vluchtende meisje gemunt hebben. De jongens roepen haar spottende kreten achterna die voornamelijk op haar kleding wijzen. Het nog meest fatsoenlijke woord dat hij hen hoort roepen is 'refotut'.

Ramon wordt er woedend om. Zeker, hij is van hun gezin het minst 'Bijbelvast', maar hij gaat nog elke zondag minstens één keer mee naar de kerk. Om aan zijn ouders zijn goede wil te tonen, volgt hij zelfs in de wintertijd op de maandagavond de catechisatielessen, maar het vuur waarmee zijn ouders en zijn broer Maarten christen zijn, is bij hem reeds lang verflauwd. Vooral om zijn moeder een plezier te doen houdt hij sommige kerkelijke

plichten nog aan. Maar zoiets als dit, om iemand vanwege enigszins afwijkende kleding te bespotten en lastig te vallen, gaat hem te ver. Ramon meent dat elk mens zijn religie mag beleven op zijn eigen manier, zonder lastiggevallen te worden door mensen die er niet alleen anders over denken en de spot drijven met jouw opvatting, maar die hun religie of politieke overtuiging ook willen opdringen. Hier gaat iets behoorlijk fout, meent hij. Ramon begrijpt dat als hij iets wil doen, dat nu direct moet gebeuren. Zodra hij dat inziet, komt hij meteen in beweging en rent achter de jongelui aan.

Hij volgt hen de winkelstraat uit en een volgende straat in waar woonhuizen staan. De vijf jongens die het meisje achternazitten zijn haar tot op één of anderhalve meter afstand genaderd, en zeker van hun prooi remmen ze alvast af. Dat geeft Ramon de kans hun voorbij te schieten en zich tussen het meisje en haar belagers op te stellen. Hij is tenslotte al vijfentwintig jaar en die jongens zijn nog maar blagen.

Ik zal ze weleens laten schrikken, neemt Ramon zich voor. Hij strekt zijn beide armen naar hen uit. ‘Het is afgelopen, jongens!’ roept hij hun toe. ‘Afgelopen, en daarom opgehoepeld. Kunnen jullie wel, met z’n vijven tegen één meisje!’

Vier van de jongens deinzen door zijn forse stemgeluid en dreigende toon onmiddellijk achteruit. Eén niet, die loopt zelfs op Ramon toe. Het is maar een miezerig ventje en misschien wel daarom laat hij zich niet kennen. ‘Bemoei je niet met onze zaken,’ snauwt hij Ramon toe. Zijn handelwijze werkt op de anderen stimulerend. Misschien is dat ook de bedoeling? Want achter de jongen beginnen ze allemaal weer op te dringen.

Ramon ziet in dat hij iets doen moet om hen straks niet allemaal over zich heen te krijgen. Hij doet een stap naar schraalhans toe. Maar die blijft onvervaard. Hij ziet Ramon komen en plant onverschrokken zijn vuist in Ramons maagstreek. Die laat met een puf zijn lucht los. De eerste klap is dus voor Ramons tegenstander, al gaat het niet hard genoeg om hem uit te schakelen.

Hier moet een eind aan komen, denkt Ramon boos. Meent deze uit zijn krachten groeiende spriet dat hij tegen hem, een stevige, al volwassen man op kan? Even onverwacht als die jongen met zijn vuist, haalt nu Ramon uit, maar met zijn voet en hij geeft de jongen een fikse trap in zijn kruis. Dat doet deze op zijn beurt hijgend in elkaar krimpen. Daarop houden de anderen niet alleen geschrokken hun vaart in, ze beginnen zich zelfs terug te trekken. Hun aanvoerder ziet dat ze op het punt staan om hem in de steek te laten en haalt ook bakzeil. Waarschijnlijk om niet helemaal zijn gezicht te verliezen begint hij nog even te dreigen. 'Dit is nog niet over, ik kom terug met nog meer vrienden en dan krijg ik jou en die teef daar nog wel te pakken!' scheldt hij. Dan draait ook hij zich om en hij strompelt moeizaam met een hand tussen zijn benen achter de anderen aan.

Nu pas draait Ramon zich om naar het meisje. Ze is niet verder gevlucht, nadat hij zich zo plotseling tussen haar en de jongens opstelde. Ze moet kordater zijn dan hij dacht, om zomaar te blijven staan, terwijl de uitkomst toch eerst nog erg onzeker was. Nu leunt ze uitgeput op het stuur van haar fiets. Ramon heeft er zich al over verwonderd waarom ze niet meteen in de winkelstraat op haar fiets is gestapt om zich zo veel sneller uit de voeten te kunnen maken. Daar was een reden voor, ziet hij nu. Haar fiets is onberijdbaar door twee platte banden. Het is dus wel degelijk ernst geweest van die jongens om haar iets aan te doen. Daarvoor hebben ze haar tevoren de pas af willen snijden door de banden van haar fiets lek te prikken. Het meisje heeft dat kennelijk aan-gevoeld en is daarom onmiddellijk op de vlucht geslagen.

Ramon loopt naar haar toe.

Een dochter van Rinus Blik moet het zijn, dat is hem nu wel heel duidelijk, maar hij weet nog altijd niet haar voornaam. Hij heeft het er thuis alleen even met Gitta over gehad, ze noemde hem zo het viertal namen van de jongere zussen van Tiny, maar wist net zomin als hij welke naam bij dit meisje hoort. Hij heeft bij Gitta niet verder aangedrongen, omdat zijn zus er vooral niets

idyllisch achter moest gaan zoeken.

‘Dit is een akelige manier om kennis te maken,’ begint hij als hij bij het meisje is. ‘Maar ik ben blij dat ik je even kon helpen. Vijf jongens tegen één meisje, dat is geen verhouding.’

‘Nee, daar zijn we het in ieder geval over eens,’ zucht ze en ze kijkt hem onderzoekend en een beetje verlegen aan. ‘Jij bent toch Ramon Vermeule? Ik zie je weleens in de kerk.’

‘Dat klopt. Ik heb jou ook weleens daar gezien,’ bevestigt hij en hij werpt een paar onderzoekende blikken op haar fiets. ‘Nou, met die fiets kun je zo niet veel meer beginnen,’ constateert hij. ‘We zullen die maar naar jouw supermarkt mee terug nemen en daar ergens een fietsenmaker opzoeken.’ Hij steekt zijn handen al uit om het vervoermiddel van haar over te nemen.

Daar is het meisje het nog niet mee eens en ze blijft haar fiets stevig vasthouden. ‘Zouden die jongens me niet juist daar op mijn werk weer komen opzoeken?’ vraagt ze aarzelend en zo te zien toch nog niet helemaal bekomen van de schrik.

‘Die ene heeft een behoorlijke opstopper van me gehad,’ verzekert Ramon haar laconiek. ‘Ik denk dat hij voor vandaag weinig zin heeft overgehouden in nog een vechtpartij.’

Het meisje knikt. ‘Dan loop ik maar terug,’ zegt ze en ze draait haar fiets om.

Ze wil ervandoor en ik weet nog altijd haar voornaam niet, denkt Ramon. Daar moet ik iets aan doen. ‘Ik weet inmiddels dat je een van de dochters bent van Blik. Maar naar één ding moet ik toch blijven raden, daar kan ik niet achter komen,’ zegt hij.

‘O, wat is dat dan?’

‘De voornaam die bij jou hoort,’ bekent Ramon. ‘Ik ken enkel je zus Tiny van naam omdat ze in mijn groep zit op de catechisatie.’

‘O, nou, ik heet Alie,’ stelt ze zich dan voor met licht kleurende wangen. Is ze nou opeens zo verlegen?

Om het ijs te breken steekt Ramon haar over het stuur van de fiets heen een hand toe. ‘Hallo Alie. Prettig om echt kennis met

je te maken. Zullen we dan nu maar teruglopen naar vanwaar we kwamen?’

‘Ga je dan met mij mee terug?’ vraagt Alie.

Ramon haast zich om de goede indruk die hij op het meisje gemaakt heeft te bestendigen. ‘Natuurlijk, wat dacht je dan? Als we die fiets kwijt zijn, moet je ook nog naar huis. Daar ga ik ook voor zorgen.’

Alie zegt daar niets op terug en Ramon ziet dan eindelijk kans om de fiets van Alie over te nemen. Hij zet er de pas in.

Het meisje loopt gewillig met hem mee.

‘Heb je van deze gasten al eens eerder last gehad?’ vraagt Ramon haar onderweg.

‘O ja, zolang ik hier werk al. Ik denk dat ze een hekel aan refo’s hebben. Niet dat we elkaar kennen, maar een meisje dat in een rok naar haar werk bij een supermarkt komt, moet naar hun mening wel een refo zijn. Ze zijn al eens eerder achter me aan gekomen. Toen gebruikten ze ook van die zogenaamde bijdehante opmerkingen, maar zo erg als vandaag is het nog niet geweest. Nu voelde ik me werkelijk bedreigd en wist ik niets beters te doen dan met die kapotgemaakte fiets de vlucht te nemen.’

‘Ik maak me er zorgen over,’ fronsst Ramon.

‘Zorgen, waarom? Jij kunt ze wel de baas, denk ik.’

‘Ik maak me zorgen om jou,’ zegt hij dan wat stugger.

Alie geeft daar geen antwoord op en een tijdje lopen ze zwijgend verder. Maar Alie loopt duidelijk na te denken, want ineens zegt ze tegen Ramon: ‘We hoeven helemaal geen fietsenmaker te zoeken. Ik heb plakspullen in m’n tas en een bakje voor water hebben ze wel op het kantoor van de supermarkt. Zo direct zet ik m’n fiets meteen even op z’n kop.’

Maar Ramon denkt daar weer anders over. ‘Het is inmiddels over vijven,’ merkt hij op. ‘Ik wil je voorstellen die fiets nu gewoon in het steegje achter de supermarkt te stallen. Dan breng ik je wel met mijn auto naar huis en die banden plak ik morgenochtend wel voor je.’

‘Wat aardig van je,’ reageert Alie een beetje droog. ‘Maar heb je je wel gerealiseerd dat het morgen zaterdag is?’

‘Werk je hier dan niet op zaterdag?’ vraagt Ramon.

‘Jawel, maar jij niet, denk ik.’

‘Hulp moet je afmaken,’ vindt Ramon. ‘Morgenochtend kom ik voor jouw banden terug. Dan kan ik meteen hier poolshoogte nemen van de toestand rond die jongens.’

‘Dus dan moet ik morgenvroeg maar gaan lopen naar m’n werk?’ veronderstelt Alie.

‘Natuurlijk niet. Heb je me dat soms horen zeggen? Hoe laat begin je?’

‘Op zaterdag om halfacht.’

‘Dan kom ik rond zeven uur bij je thuis langs om je op te halen,’ stelt Ramon voor.

Dan lopen die twee de winkelstraat weer in. Ramon kijkt af en toe wat onderzoekend om zich heen, maar er is van hun belagers geen spoor te zien.

Bij de supermarkt aangekomen houdt Alie hem met fiets en al tegen. Het meisje blijkt zich nog steeds niet bij Ramons voorne- men te hebben neergelegd, want ze zegt: ‘Jij hebt vanmiddag genoeg voor me gedaan. Ik wil zo eerst even naar huis bellen om te zeggen dat ik wat later ben. Dan kan ik toch eerst zelf die ban- den plakken. Ga jij nu maar gewoon naar huis.’ Ze maakt een beweging om haar fiets weer over te nemen.

Maar Ramon laat zich niet zo gauw verrassen. ‘Als je dat doet, loop je de kans dat straks, of anders morgenochtend, die lui weer op je staan te wachten en na wat ik hun daarnet geflikt heb, zullen ze je nog steviger willen aanpakken. Alie, je bedoelt het goed, maar het lijkt me geen goed idee.’

Zonder nog een verder antwoord van het meisje af te wachten schuift hij haar fiets de doorgang naast de winkel in. ‘Ziezo, die vind ik morgenochtend wel weer terug.’

Alie houdt hem niet meer tegen. De aarzelende blik is terugge- keerd in haar ogen. ‘Denk je echt dat het treiteren voorlopig nog

niet voorbij is?’ vraagt ze als Ramon zich weer bij haar voegt.

‘Ongetwijfeld niet,’ bevestigt hij.

‘Maar ik werk hier nu eenmaal, ik zal in de toekomst hier wel vaker rijden,’ protesteert ze. ‘Ik zei je al dat ik die jongens echt niet voor het eerst zag. Verwacht je werkelijk dat ze voortaan nog harder tegen me gaan optreden?’

‘Ja, en daarom mag je dus wel karate gaan leren,’ grinnikt Ramon. Dat gezegde levert een nog meer verschrikte blik in haar ogen op.

Nu krijgt Ramon medelijden met haar en hij legt zomaar even een hand op haar schouder. ‘Maak je niet extra bang, meid,’ zegt hij. ‘We doen het gewoon zoals ik heb voorgesteld en ik werk voorlopig nog iedere werkdag hier vlak naast. Zo’n kast van een gebouw is niet in een handomdraai gerenoveerd. Ik houd het wel in de gaten. Nou, kom op, dan breng ik je thuis.’

Alie sputtert niet meer tegen. Ze lopen samen twee straten verder naar zijn auto en stappen in.

‘Waarom werk jij eigenlijk hier?’ vraagt Ramon onderweg aan haar. ‘Je vader zal voor jullie thuis werk genoeg hebben, denk ik zo.’

‘Wel werk genoeg, maar het is voor hem niet te betalen als hij er ons alle vijf van onderhouden moet,’ legt Alie uit. ‘Daarom werk ik in deze supermarkt en Tiny heeft een baantje bij een dameskapsalon. Zo kunnen we het financieel net redden. Want behalve dat ik een paar uur per week hier werk, zit ik ook nog op het roc en onze twee jongste meiden gaan op het vmbo. Stella bezorgt tegenwoordig in de polder de krant, maar Roos, onze jongste, heeft ook wat zakgeld nodig en ook ons schoolgeld moet gedeeltelijk door onszelf betaald worden.’

‘Ga jij dan ook nog naar school?’ vraagt Ramon eerlijk verbaasd. ‘Ik dacht dat jij op jouw leeftijd daar al vanaf zou zijn.’

‘Maar ik ben nog maar net zeventien, hoor,’ zegt Alie.

‘Zeventien? Dan moet je behalve Tiny nog een zus hebben die ouder is dan jij!’

‘Klopt, dat is Rita, die is negentien. Zij volgt geen enkele opleiding meer, maar werkt hele dagen bij ons op de tuin en in de kas. Ze is er echt goed in. Pappa zegt weleens dat onze Rita een jongen had moeten zijn. Zij is de enige van ons kinderen die al een rijbewijs heeft, en drie keer per week gaat ze met pappa’s bestelbusje naar de veiling. Zonder haar zou pappa het niet redden. Zelf zit ik nu in het laatste jaar van mijn opleiding,’ legt Alie hun omstandigheden nog verder uit.

‘Waar leer je op dat roc dan voor?’ vraagt Ramon.

‘O, als ik slaag, kan ik gaan werken als onderwijsassistente en dat zal beslist wat beter betaald worden dan het werk dat ik nu doe in die supermarkt.’

‘Onderwijsassistente, hè? Nou, dat klinkt deftig,’ verwondert Ramon zich.

‘En wij van Blik zijn zo deftig niet, hè?’ merkt Alie dan op. Het klinkt een beetje bitter.

Ramon schrikt ervan. Hij heeft dus niet de juiste opmerking gemaakt en haast zich het te herstellen. ‘Misschien niet deftig, maar jij hebt fatsoen en pit genoeg, lijkt me,’ complimenteert hij haar.

Maar Alie voelt het aan. ‘Dank je wel. Je bedoelt het goed, maar je weet toch wel dat wij nu eenmaal niet zo veel mee hebben,’ zegt ze droogjes.

‘Wat bedoel je?’ vraagt Ramon nu. Hij heeft alleen gedacht aan een foutje in de manier waarop moeder Blik de was doet en dan, getuige de wat gekreukte kleren, speciaal de afwerking ervan.

Maar als Alie gaat uitleggen wat ze met ‘weinig mee hebben’ bedoelt, blijkt hem dat er ook nog iets anders speelt, wat haar meer dwarszit. Dat gaat helemaal niet over kleren.

Ze spreekt wat aarzelend, alsof ze zich afvraagt er wel goed aan te doen om hem dat te vertellen. Maar Ramon is iemand uit hun eigen kerkelijke gemeente, van veel wat ze wil zeggen zal hij al het een en ander weten. Daarom praat ze toch door.

‘Weet je, mijn vader heeft met hulp van Rita best eerlijk werk,

dat is het probleem niet. Maar terwijl vooral veel bloemenkwekers in de omgeving een dikbelegde boterham verdienen, is ons inkomen de laatste jaren niet echt geweldig. Ziekten in het gewas, moeilijkheden met de technische ondersteuning als beregeningsinstallaties en verwarming plagen pappa regelmatig. Alles is oud en geld voor vernieuwing is er niet...' Alie zwijgt even om na te denken en Ramon zegt niets maar wacht rustig af of ze nog verder zal gaan. Dat doet ze ook, en wat ze dan nog zegt, ziet Ramon als een nog duidelijker blijk van vertrouwen in hem.

'Dit jaar waren er zo veel problemen dat de diaconie van de kerk ons financiële hulp moest geven,' vertelt ze en het klinkt bedrukt.

Van die bekentenis schrikt Ramon een beetje. Dat wist hij niet. Wat een vernedering voor Blik om in deze redelijke welvaartstijd je hand te moeten ophouden bij de diaconie, leeft hij met Alie mee, maar hij zegt het niet hardop. Hij voelt zich nog meer begaan met dit gezin en vooral met Alie. Hij neemt zich nu nog sterker dan eerst voor om in elk geval Alie zo veel mogelijk uit haar problemen te houden. Het is een impuls die zomaar bij hem opkomt.

Maar waarom eigenlijk, vraagt hij zich dan af. Voelt hij soms iets van verliefdheid voor Alie? Is dat niet wat voorbarig van hem, peinst hij. Want wat kent hij dit meisje eigenlijk? Een paar glimpen in de kerk en twee ontmoetingen in de supermarkt. Wat trekt hem dan in dit kind met haar gekreukelde kleren? Is het medelijden? Omdat ze vanmiddag zonder zijn hulp het vege lijf nauwelijks heeft kunnen redden? Of is het aantrekkingskracht vanwege haar gave gezichtje? Ramon is er nog niet helemaal uit.

Een kwartier later levert hij zijn passagier bij haar thuis af. 'Morgenochtend rond zeven uur kom ik je weer halen,' zegt hij haar toe.

Alie heeft kennelijk ook nagedacht, maar over meer stoffelijke zaken. Want voor ze uitstapt, vraagt ze hem onderzoekend: 'Kun je eigenlijk wel banden plakken?'

Om die vraag moet Ramon lachen. ‘Denk eens na, Alie. Wij wonen in dezelfde polder als jullie. Zelfs nog wat verder bij de stad vandaan. Vroeger deden we, net als jullie nu, ook alles op de fiets. Je weet net zo goed als ik dat de wegen hier niet zo geweldig zijn. Ik heb in de achterliggende jaren heel wat banden geplakt. Dat komt echt wel goed! Nou, tot morgen.’

Dan zegt Alie hem wat beschaamd goeiendag en ze stapt uit.

Voor Ramon zijn auto heeft gedraaid en hij weer optrekt, ziet hij nog dat er binnen een aantal dames voor het raam naar hem staat te kijken. Hij grinnikt erom. Deze Alie komt uit een nest vol vrouwen, realiseert hij zich. Hij geeft toe dat hij zich verheugt op een verdere omgang. Zelfs al zou hij in de toekomst voor Alie nog weleens rond de supermarkt voor haar moeten knokken. Weer vraagt Ramon zich af wat hem nu precies trekt? Is dat haar knappe gezichtje of haar karakter? Maar wat kent hij daarvan? Alleen dat het meisje meestal weet wat ze wil en ook dat ze soms verlegen kan reageren.

Als Ramon de volgende morgen bij Bliet het erf oprijdt om Alie op te halen, gaat dat niet zo gemakkelijk als bij het wegbrengen de vorige dag. Eerst toetert hij gewoon een keer in de verwachting dat het meisje dan wel naar buiten zal komen om bij hem in de auto te stappen. Niet dus. Op zijn toetertje verschijnt Alie alleen achter het raampje naast de voordeur. Eerst zwaait ze een keer om zijn aandacht te trekken en als hij inderdaad naar haar kijkt, wenkt ze hem om naar binnen te komen.

Wat is dat nou, denkt Ramon bevreemd. Als ik nu een volslagen vreemde was, zou ik begrijpen dat haar ouders willen weten met wie hun minderjarige dochter meegaat. Maar al ga ik niet dagelijks, niet eens wekelijks met de familie om, we zitten met ons allen al jaren elke zondag in dezelfde kerk. Goed, we zijn niet echt bevriend, maar ze weten heel goed uit welk nest ik kom en wie ik ben. Wat willen ze dan nu van mij? Dat begrijp ik niet. Enfin, ik loop wel even naar het huis toe. Dan hoor ik vanzelf wat er aan de hand is.

In de gang van het woonhuis wordt Ramon opgewacht door zowel vader als moeder Bliet. Het blijkt inderdaad meer om een soort bedankje dan om een mogelijk verwijt om het een of ander te gaan. Rinus Bliet steekt Ramon meteen een hand toe.

‘Bedankt voor wat je gisteren voor mijn dochter hebt gedaan,’ zegt hij. Dat moest een hartelijke opening zijn, maar vreemd genoeg schijnt het Ramon toe of de man, in tegenstelling tot zijn woorden, eerder geërgerd is dan erkentelijk. Nu weet hij wel dat Bliet niet bekendstaat als een subtiel reagerend mens. Als hij vroeger voor zijn moeder weleens groenten of fruit moest halen, probeerde hij altijd geholpen te worden door zijn vrouw of een andere hulp. Eigenlijk waren al zijn broers toen ze nog erg jong waren, een beetje bang voor Bliet. Maar nu doet Bliet het woord in een bedankje dat meer klinkt als een onweersbui.

Zijn vrouw lijkt niet goed te weten hoe ze reageren moet en staat er daarom wat zielig bij. Zeggen doet ze helemaal niets.

Er hangt hier iets onbestemds in de lucht, dat voelt Ramon wel. Omdat hij niet echt weet hoe hij over de reactie van de vader van Alie denken moet, kijkt hij even naar haar. Ze staat met twee van haar zussen achter hun ouders. Die zussen kijken nog het meest onbevangen, maar Alie is vandaag duidelijk anders dan de dag hiervoor. Dat kan Ramon zien, zelfs zonder dat ze haar mond opendoet. Ze is zelfs anders dan tijdens de dreiging gisteren van die jongens.

Dan probeert hij allereerst maar om met een grapje de lucht wat te zuiveren.

‘Zeg Alie, wat heb je aan je vader en moeder verteld?’ vraagt hij haar langs haar ouders heen en met haar vaders hand nog in de zijne. ‘Ze doen alsof ik je van de dood gered heb of heb voorkomen dat je als slavin zou worden verkocht.’

Als reactie haalt Alie wat verlegen haar schouders op. ‘Ach, ik heb hun alleen uitgelegd wat er gebeurd is en toen stonden ze erop om je te bedanken,’ zegt ze, ook rechtstreeks tegen hem, alsof ze samen waren.

Ergens klopt er iets niet in deze manier van communiceren, meent Ramon en hij trekt het recht. ‘Ik vond het heel vanzelfsprekend,’ zegt hij nu tegen de ouders van Alie. ‘Vijf van die opgeschoten jongens waren bezig om Alie het leven zuur te maken. Eerst hadden ze haar banden lek geprikt. Toen ze dat ontdekte, zag ze ook de jongens staan en ze begreep dat er geen gelegenheid was om die banden direct te plakken. Daarom probeerde ze zich meteen met die onbruikbare fiets uit de voeten te maken en toen kwamen ze achter haar aan. Stel je voor, een meisje alleen en niemand in die straat stak een hand uit. Nou, ik heb die gasten laten voelen dat ze allesbehalve stoere bincken waren. Nu ik weet dat ze het op Alie voorzien hebben, houd ik het wel in de gaten en ze hoeven dit niet nog eens te proberen. Dan krijgen ze weer met mij te maken. Voorlopig werk ik daar in de buurt nog wel een maand

of twee.’ Nog tijdens zijn verhaal denkt Ramon: Ik zeg te veel. Alie heeft dit allemaal gisteren vast al uitgelegd.

Bliek reageert op zijn woorden met nog een bedankje en de toon van zijn stem is dan wel een nuance vriendelijker. ‘In elk geval willen mijn vrouw en ik je bedanken dat je het voor Alie opnam. Uit hun scheldwoorden heb ik begrepen dat het ook met ons geloof te maken heeft. Dat is vervelend, maar wat kunnen we daartegen doen? Ik zal volgende week nog wel contact opnemen met die manager van de supermarkt. Die jongens vallen tenslotte zijn personeel lastig tot in de winkel. Het is zijn taak en niet de jouwe om daar de orde te bewaren.’

Bliek zegt eigenlijk niks bijzonders, denkt Ramon, maar toch voelt bij hem dit hele gesprek niet goed aan. Wat kan er tussen gisteravond en vanmorgen hier gebeurd zijn, dat zowel Alie als haar moeder uit haar doen lijkt te zijn? Want die twee andere zussen weten vast van niets. Dat zijn trouwens nog bijna kinderen, en moet je hen nu bewonderend naar me zien staren. Tiny is hier niet bij en verder ken ik niemand van dit gezin echt persoonlijk, behalve nu misschien Alie een beetje. Ik kan dit hier ter plekke onmogelijk goed uitvissen. Eerst straks in de auto maar eens met Alie praten, misschien kan en wil zij dit raadsel voor me oplossen.

Hij kijkt op zijn horloge. ‘Ga je mee, Alie,’ zegt hij tegen haar. ‘Je moet om halfacht beginnen, dus hebben we nog maar tien minuten om op tijd te zijn.’ Hij wendt zich nog eens kort tot haar ouders: ‘Meneer en mevrouw Bliek, gelukkig is het goed afgelopen. Tot ziens maar weer.’ Vervolgens wenkt hij Alie om mee te komen. Ze doet het en niemand houdt hen tegen. Even later draait zijn auto van het erf van Bliek af en de weg op. Zodra ze daar rijden, kijkt Ramon even vragend opzij.

Alie begrijpt hem meteen. ‘Mijn ouders wilden weten waarom ik gisteren zo laat was en ook nog zonder fiets uit jouw auto kwam. Ik kon er niet onderuit om het te vertellen, en toen stonden ze erop om je te bedanken,’ vertelt ze op een toon alsof ze zich verontschuldigen moet.

Dan besluit Ramon om niet direct te zeggen wat hem bij deze ontmoeting is opgevallen. ‘Ik moet m’n hoofd over je schudden,’ zegt hij. ‘Ik begrijp best dat je ouders vragen hadden, maar moest je hun nu per se over die scheldwoorden van de jongens vertellen?’

‘Pa nam het gisteren nogal zwaar op dat ik zomaar uit jouw auto stapte en dat had ik niet verwacht. Sorry hoor.’

‘Maak je niet dik,’ wuift Ramon haar excuus weg. ‘Die jongens zullen het beslist nog weer eens proberen, maar dan zullen ze voortaan toch eerst over mij heen moeten.’ Hij klopt Alie op haar knie. ‘Nou, ik zet er even vaart achter, het is al bijna halfacht.’

Die zaterdagmorgen herstelt Ramon eerst Alies fiets. Vooraf, voor ze in de winkel verdwijnt, heeft hij haar nog gevraagd tot hoe laat ze die dag werken moet.

Dat vertelt ze hem met een vragende klank in haar stem. ‘Tot vijf uur, hoezo?’

‘Ik zorg dat ik hier ben als je naar huis fietst,’ belooft hij daarop zonder naar haar zwakke protest te luisteren. Dan gaat zij naar binnen en hij repareert haar banden. Daarna rijdt hij eerst even naar huis en vervolgens terug naar de stad om, zoals meestal op zaterdag, wat boodschappen te doen. Als het die middag voor Alie tijd wordt om naar huis te rijden, is hij weer bij de supermarkt present. Er staan dan aan de overkant van de straat inderdaad weer een paar opgeschoten jongens die de indruk wekken op iemand te wachten. Maar Ramons nadrukkelijke aanwezigheid en het feit dat hij daarna achter Alie aan blijft rijden, voorkomt dat de jongens iets doen.

Ook in de weken die volgen blijft Ramon op de fiets van Alie letten. Die staat bij de andere fietsen in de steeg, maar niemand steekt er meer een vinger naar uit.

Nu ze elkaar beter kennen, maken Ramon en Alie indien dat mogelijk is in hun middagpauzes graag samen een praatje. Ramon is altijd al in zijn omgang een wat vrijmoedige jongen geweest.

Wel vrijmoedig, maar beschaafd genoeg om niet direct handtastelijk te worden. Alie en hij vinden het prettig om samen wat te eten of langs de winkels en over de markt te slenteren. Op den duur zet Alie zich over haar verlegenheid heen. Zo krijgen ze genoeg vertrouwen in elkaar om te vertellen over hun wederzijdse families. Dat zijn geen roddelpraatjes of echt negatieve dingen. Alles wat Ramon met de familie van Alie ondervindt in later tijd, is dan ook speciaal voor hem schokkend nieuws. Nee, in die eerste gesprekken blijft de ‘vuile was’ binnen en leren ze beiden alleen veel leuke en positieve dingen van hun wederzijdse ouders en de andere gezinsleden kennen.

Wat de belagers van Alie betreft, die hebben voor Ramon een stil ontzag gekregen. Wel proberen ze inderdaad na een tijdje opnieuw om het meisje een loer te draaien, maar niet meer bij de supermarkt. Ze gaan haar gangen na en eens, als Alie al een heel eind onderweg naar huis is en Ramon nog bezig op zijn werk, vallen ze haar onverwacht aan. Dan mist ze pijnlijk zijn bescherming en het kost haar een opnieuw behoorlijk beschadigde fiets en diverse blauwe plekken op haar armen en benen.

Ramon wordt woedend als hij het de volgende dag hoort. ‘Wachten tot je eens alleen weggaat,’ gromt hij. ‘Het zijn zulke lafaards, maar ik pak ze nog wel!’ Hij voegt de daad bij het woord en zoekt op zijn beurt nu de jongens op. Ze zijn niet zo moeilijk te vinden. Ze wonen daar kennelijk niet ver vandaan en sommige gezichten, vooral dat van de spriet, is hij nog niet vergeten. Ze hangen rond in een parkje. Ramon rijdt langs hen maar stopt niet. Eerst parkeert hij zijn auto op een veilige plek elders. Dan zoekt hij een stuk hout op en daarmee overvalt hij hen in dat parkje. Zonder aarzelen gaat hij de groep te lijf. Loopt het uit de hand en komt de politie eraan te pas, dan zal ik die weleens vertellen wat een fijne jongens het zijn, neemt hij zich voor. Ze blijven maar van Alie af!

Nu is Ramon echt een potige kerel. Het lukt hem de jongens zo bang te maken dat ze alle kanten uit vluchten. Hij weet niet wat

ze thuis vertellen over de schaafwonden en blauwe plekken die ze hebben opgelopen, en daarom besluit hij hun ouders voor te zijn. Om te voorkomen dat een van hen misschien de politie zal inschakelen, gaat hij zelf naar het politiebureau van dat district en doet er aangifte van geweldpleging op een personeelslid van de supermarkt. Ramon geeft daar ook toe dat hij hen op zijn beurt met een stuk hout heeft afgetuigd. Dat is eigen rechter spelen en daar kijken de agenten wel bedenkelijk bij, maar ze beloven hem toch dat ook zij een oogje in het zeil zullen houden, mits hij voortaan niemand meer met een stuk hout aftuigt.

Ramon heeft het algemeen gehouden en ook Alies naam niet genoemd. 'Als zij het personeel van de supermarkt met rust laten, laat ik hen met rust.' Dat is het enige wat hij beloven wil. De jongens zelf begrijpen het best dat zijn bemoeizucht met hen vooral om Alie gaat. Inderdaad laten ze haar daarom voor een hele tijd met rust.

Omdat Ramon natuurlijk tevoren niet weet of ze zich ook werkelijk aan die afspraak zullen houden, spreekt hij wat met Alie af. Hun werktijden komen redelijk overeen en hij weet het met zijn baas zo te regelen dat hij voortaan het meisje op de morgen van elke werkdag meeneemt naar de stad en in de namiddag weer mee terug. Als ze eens op een zaterdag moet werken, wil ze beslist niet dat hij dan ook voor haar rijdt. Ze staat erop dan wel zelf op de fiets te gaan. Maar op elke andere doordeweekse dag rijdt Alie voortaan met hem mee. Dat is niet alleen voor de bedreiging door de jongens, maar vooral bij slecht weer erg prettig voor haar.

Voor de andere zusjes Bliëk is Ramon intussen een echte held geworden. Na een korte tijd lukt het hem niet meer om Alie thuis te brengen en daarna zonder meer door te rijden naar huis. Vooral de twee jongsten komen onmiddellijk naar buiten en draaien dan zo lang om de auto heen en nodigen hem om het hardst binnen op de koffie, dat hij ten slotte regelmatig meegaat. Na een tijdje beseft hij wel dat dit alleen gebeurt als Bliëk zelf er dan niet is. Zijn vrouw, die, naar hij begrijpt, wat ziekelijk is, ziet hij bij die

gelegenheden ook nooit in de huiskamer. Het gevolg is dat, als de kust kennelijk vrij is, de meiden steeds minder overredingskracht nodig hebben om hem over te halen nog even te blijven.

Dat ligt niet aan Alie. Zij ergert zich soms aan de adoratie die haar jongste zusjes voor Ramon koesteren. Die meisjes zijn geen jongens gewend en vinden Ramon reuze interessant. Soms zijn alle vier de zussen van Alie al thuis, en dan wordt het binnen een vrolijke boel. Dat doet Alie dan weer een beetje zuur kijken, maar Ramon strijkt het glad. Hij beseft voor hen in die eerste tijd een beetje de plaatsvervangende broer te zijn, die de meisjes Bliëk nooit hebben gehad. Ramon neemt hen naast Alie op de koop toe. Maar hij heeft vooral geen spijt van zijn toenemende omgang met haar. Het klikt tussen hen, al merkt hij na een paar weken wel op dat er soms bij haar thuis een voor hem wat onbepaalde stemming heerst bij de meiden. De stemming die Ramon bij die allereerste keer bij hen thuis ook al heeft opgemerkt. Nu voelt hij het vaker. Dan hangt er opeens een wat matte, bedrukte sfeer in dat huis. Hij kan het nooit een naam geven, en voorzichtig vragen aan Alie lost het ook niet op. Ze ontkent stellig dat er meer is dan wat onenigheid tussen de dames, dus probeert Ramon het naast zich neer te leggen. Het gaat hem in de loop van de tijd om iets heel anders. Want hoewel het er bij Bliëk thuis met alle meisjes bij elkaar vaak uitbundig aan toegaat, iets waar de extraverte Ramon wel van houdt, in feite is het hem na een tijdje toch steeds meer om Alie te doen. Hij gaat veel voor het meisje voelen en vindt het na een week of zes tijd worden om zijn band met haar nog wat nader aan te halen. Natuurlijk als zij er ook voor voelt, en ook daar raakt hij steeds meer van overtuigd.

Maar aangezien het meisje nog altijd minderjarig is, wil hij dat niet doen zonder haar ouders erin te kennen. Daar wil hij eerst met Alie over praten. Eens, als ze na een werkdag onderweg zijn naar haar huis, wil hij erover beginnen. Hij is daarom de hele weg van de stad naar de polder ongewoon zwijgzaam en bezig om zichzelf moed in te praten. Pas op het toegangsweggetje van de

provinciale weg naar het bedrijf van haar vader is hij zover dat hij een besluit kan nemen. Daarvoor zet hij opeens de auto aan de kant van de weg.

‘Wat is er?’ vraagt Alie verbaasd.

‘Aal,’ begint Ramon, ‘wij tweeën gaan nu al een tijdje met elkaar om. Dat wil zeggen, je rijdt bijna elke dag met mij mee naar ons werk en als onze pauzes samenvallen drinken we ergens in de buurt weleens wat.’ Het klinkt ongewoon formeel uit Ramons mond en daar kijkt Alie het meest van op. Want Ramon is meestal een jongen die wel van een grapje houdt. Daar kunnen al haar zussen over meepraten. Wat is er dan nu met hem aan de hand? Alie begrijpt niet meteen waar hij heen wil. Maar ze hoopt en vermoedt wel degelijk wat van zijn plannen. Alleen durft ze dat niet onder woorden te brengen. Daarom zegt ze niet direct wat terug, maar Ramon houdt aan: ‘Zo is het toch?’

Na zo’n nadrukkelijke vraag moet Alie echt wel een antwoord geven. ‘Zeker, maar waarom wil je dat vanmiddag ineens zo plechtig vaststellen?’ informeert ze toch nog wat vrijblijvend. ‘Zo’n toon ben ik niet van je gewend. Is er wat, heeft er soms iemand over mij geklaagd?’

Nu zet Ramon ook de motor van de auto uit. ‘Niemand heeft er geklaagd, behalve ik en wel bij mezelf. Want hoe leuk je zussen ook zijn, het gaat mij om jou, en die grens wil ik vanaf nu wat duidelijker gaan trekken.’

Alie durft het nog niet aan om haar gevoelens bloot te geven. ‘Je spreekt voor mij toch in raadsels,’ houdt ze vol.

Tot haar verrassing moet Ramon daar een beetje om lachen. ‘Jij vindt het misschien eng om je mening over mij zomaar te onthullen. Dat begrijp ik best en daarom zal ik het als eerste doen.’

Nu houdt Alie zich niet langer van de domme. ‘Ik luister,’ zegt ze enkel.

Ramon pakt haar hand vast. ‘Aal, zou je mijn speciale vriendin willen worden?’ vraagt hij haar heel serieus. Er is geen aarzeling in zijn stem. Hij weet na deze weken best wat Alie en hij voor

elkaar voelen. Ja, het antwoord op zijn vraag heeft hij een tijdje terug al gemeend in haar ogen te kunnen lezen.

Het antwoord dat Alie hem dan geeft op zijn korte vraag ver-rast hem toch. De trekken op haar gezicht zijn ineens gesloten en de vage bedruktheid die hem bij de andere dames Blik al zo vaak is opgevallen, is nu opeens heel nadrukkelijk ook bij Alie aanwe-zig. Toch is wat ze zegt beslist niet teleurstellend voor hem.

‘Ik wil graag met jou verder, want ik vind je al een poosje een schat van een jongen,’ is haar antwoord en dat klinkt net zo vast als zijn vraag is geweest, al vliegen bij het uitspreken ervan de kleuren haar uit, maar het slot dat daarop volgt is nog verrassen-der, dat heeft hij beslist niet verwacht.

‘Het vervelende is dat ik denk dat mijn vader het niet goed-vindt,’ besluit ze namelijk, en dat klinkt heel stellig.

‘Wat kan hij op mij tegen hebben?’ vraagt Ramon verbaasd.

‘Op jou niets, maar hij vindt mij met zeventien jaar veel te jong voor een vaste vriend.’

Vooraf dat laatste zinnetje overweegt Ramon een tijdje voor hij antwoordt. ‘Daar heeft hij het vast al eens eerder met je over gehad,’ stelt hij dan vast. ‘Ontken het maar niet, want ik heb op die eerste dag dat ik je thuisbracht zijn ontstemming en jouw ont-steltenis daarover echt wel opgemerkt. Hoe goed jullie het ook wisten te verbergen. Ik heb je er zelfs later onder vier ogen nog naar gevraagd, maar jij bleef beweren dat er niets was.’

Dan laat Alie alle afstand die er nog tussen hen was, varen. Ze geeft zich aan hem over door naar hem toe te buigen. Haar hoofd legt ze zomaar tegen het zijne. ‘Weet je dat ik altijd al heb gehoopt op iemand als jij? Ik vind het bijzonder dat je juist mij hebt geko-zen,’ zegt ze met haar mond dicht bij zijn oor.

Dan besluit ze om alles te zeggen. Want na een heel korte pauze voegt ze er verdrietig aan toe: ‘Maar als pa het merkt, begint hij vast weer te slaan.’

Om die uitspraak wordt Ramon een beetje boos en hij begrijpt ook niet wat zijn aanstaande vriendin bedoelt. ‘Sorry dat ik het

zeg, maar dat slaat nergens op, Aal. Al wekenlang gaan we samen naar en van ons werk en er zijn nooit wanklanken tussen ons gevallen, ook niet als ik bij je thuis was. Welke reden kan je vader dan hebben om mij te gaan slaan? Bij onze enige ontmoeting hebben we elkaar niet meer dan een hand gegeven.'

Het antwoord dat Alie dan geeft, ontzet hem nog meer. 'O, maar jou slaat hij niet, dat zou hij niet durven. Hij zal mij slaan!' roept ze met een snik in haar stem.

Die uitspraak maakt voor Ramon iets met één klap heel duidelijk en hij vraagt: 'Is dat na die eerste keer, toen ik je thuis had gebracht, soms ook al gebeurd?'

Alie zegt daar niets op, maar knikt wel nadrukkelijk.

Ramon denkt aan al de keren dat hij heeft gemeend bedruktheid te zien in de ogen van de andere meiden en een zielige blik op het gezicht van haar moeder. Hier wil hij toch meer van weten.

'Komt dat meer voor? Slaat je vader jullie wel vaker?' informeert hij.

Ook nu zegt Alie nog niets, maar om wat ze doet, begrijpt Ramon dat het meisje bezig is haar lot in zijn handen te leggen. Want ze aarzelt niet om als antwoord even een stukje van de tailleband van haar rok omlaag te schuiven. Rond haar heupen ziet Ramon dan tot zijn schrik grote blauw en groen gekleurde plekken. 'Cadeautje van pa van afgelopen zondag,' legt ze wat wrang uit.

Hoewel Ramon best begrijpt wat dat betekent, kan hij nog maar nauwelijks geloven dat een vader zijn dochter van zeventien nog een pak slaag geeft. Hij verliest even zijn zelfbeheersing.

'Mooi is dat!' roept hij kwaad. 'Ik vecht voor jou soms met vijf jongens tegelijk om je te beschermen, maar achter mijn rug krijg je meer slaag van je vader dan je van één van die jongens ooit hebt gehad. Waarom doet die man dat?'

Alie en hij hebben nu al een tijdje een bijna dagelijks contact. Waarom heeft het meisje hem toch nooit eerder iets over de handelwijze van haar vader verteld? Was dat uit verlegenheid, of mis-

schien schaamte en mogelijk angst? Ramon merkt dan dat Alie daar nu duidelijk overheen is, want haar antwoord komt heel eerlijk en resoluut.

‘Ik denk dat het bij pa een kwestie is van onmacht. Hij wil de baas over ons blijven en als hem die leiding, al is het maar ten dele, dreigt te ontglippen, gebruikt hij zijn vuisten tegen ons,’ vertelt ze hem zonder er doekjes om te winden. ‘Hij doet het wel op een heel handige manier, zodat het voor een buitenstaander moeilijk of helemaal niet te zien is.’ Alie raakt nog eens haar rokband aan. ‘Ik moet me daar half voor ontbloten, en hij verwacht dat we dat niet durven voor een vreemde.’

‘Maar ik ben dat nu niet meer voor jou,’ neemt Ramon aan.

Alie zegt daar niets op, ze kleurt alleen.

‘Je vader beseft dus ook heel goed dat hij fout zit,’ concludeert Ramon verder.

Alie knikt.

Ramon ziet dat ze er weer bij bloost en hij weet niet of ze nu beschaamd is voor haarzelf of om de handelwijze van haar vader. Toch weet hij nog niet genoeg. Na enig nadenken pakt hij uit haar antwoord nog iets op wat hem getroffen heeft.

‘Je zei ons!? Als ik het goed begrijp, ben je dus niet de enige.’

Die conclusie maakt de kleur op Alies gezicht nog dieper. Wel geeft ze hem nu een antwoord. ‘Nee, Rita en Stella krijgen soms ook een beurt. Alleen van Tiny en van m’n jongste zusje blijft hij nog af.’

‘Hoezo blijft hij van Tiny af. Is dat soms zijn lieveling?’ Ramon vraagt het niet erg aardig.

Alie legt een hand op Ramons arm. ‘Zeg dat nu niet zo rot. Tiny kan er niets aan doen. Pa heeft niet echt warmere gevoelens voor haar, maar voor Tiny heeft hij meer ontzag. Ze heeft al herhaalde keren gedreigd om het overal rond te bazuinen als hij haar aanraakt.’

‘Had jij dat dan beter ook niet kunnen doen?’

Op deze vraag trekt er opnieuw een rode gloed over het gezicht

van Alie. ‘Nee, want ik blijf er rekening mee houden dat hij toch mijn vader is. Daarom durf ik zo ver niet te gaan,’ probeert ze uit te leggen.

Ramon geeft er een brom op. Hij is nog steeds niet tevreden. ‘Wat zegt je moeder ervan, komt die dan helemaal niet voor haar dochters op?’ verwondert hij zich.

‘Mamma durft dat niet, ik denk tenminste van niet. Zij is ook zo vaak ziek en zondert zich dan af op de slaapkamer. Iedereen ontziet haar, zelfs mijn vader. Het is voor ons kinderen maar het beste om in de buurt van mamma te blijven, dat is nog de beste bescherming tegen klappen, alleen... als hij het op je gemunt heeft, vindt hij je toch wel. Al moet hij er ’s avonds laat voor op je slaapkamer komen.’

‘Wat! Komt hij ook daar om klappen uit te delen?’

‘O jawel, want behalve van de kamer van Tiny kunnen onze deuren niet eens op slot. Hij komt dus gewoon binnen en maakt je wakker...’

‘Slaap je alleen?’

‘Ja, we hebben allemaal een eigen kamer, want ons huis is nogal groot. Wel oud en versleten, maar groot.’

‘Als je hem hoort of ziet komen, kun je toch roepen zodat de anderen het horen.’

‘Heel vroeger deed ik dat wel, maar er reageerde niemand op. Want op zo’n moment zijn de anderen blij dat zij niet aan de beurt zijn. Later leer je dat roepen helemaal af, want als pa je eerst stil moet krijgen, slaat hij extra hard.’

Ramon begint zich steeds kwader te maken. Hij haalt diep adem en zegt wat schor: ‘Hebben jullie nooit eens overwogen om hem terug te slaan? ’t Is wel je vader, maar nood breekt wet!’

Er komt een triest glimlachje op het gezicht van Alie. ‘Denk eens na! Je kent mijn vader toch? Met zijn spierkracht kan hij ons maken en breken...’

De boosheid ebt weg uit Ramons hart en maakt plaats voor een overweldigend gevoel van medelijden. De zusjes Bliëk hebben het

veel moeilijker dan hij het thuis ooit heeft gehad! Hij buigt zich nog meer naar Alie toe en legt een arm om haar heen.

‘Nog één vraag heb ik voor je,’ zegt hij vreemd zacht. ‘Dat is een vervelende, maar jij en ik weten nu toch wat we aan elkaar hebben? Benadert hij jullie ook weleens seksueel? Ik verwacht een eerlijk antwoord van je...’

Dan kleurt Alie voor de zoveelste keer en bij wijze van troost drukt Ramon haar nog wat steviger tegen zich aan.

Dan geeft Alie antwoord. ‘Niet echt, alleen... als hij eenmaal begint met slaan kijkt hij niet zo nauw meer naar de plaatsen waar hij ons raakt. Zeker niet als het in het halfdonker gebeurt. Maar gewoonlijk zijn het bijna altijd plekken die overdag onder je kleren zitten,’ legt ze hem bijna gehoorzaam uit. Daarna blijft het weer een paar minuten stil. Alie houdt haar ogen nu neergeslagen. Het is Ramon duidelijk dat ze zich voor deze zaken schaamt.

Dan is hij klaar met nadenken en hij weet wat hem te doen staat. Hij draait de contactsleutel om en start zijn auto. ‘Bedankt voor je openhartigheid,’ zegt hij nog tegen Alie, ‘ik heb nooit geweten dat dit zich in jullie gezin afspeelt, vooral niet omdat we de laatste tijd ’s middags toch best wel plezier met elkaar hadden.’

‘Ja, vooral met de twee jongsten. Zoveel vermaak hebben die thuis niet met een zieke moeder en een strenge en soms hardhandige vader. Een verzetje komt hun wel van pas, al is het maar een geintje van jou zo nu en dan.’

Ramon begint nu het idee te krijgen of hij naar een soort boze droom uit een of ander sprookje heeft geluisterd. Er komen weer vragen bij hem op.

‘En hoe staat Rita hier tegenover?’ wil hij weten. ‘De keren dat ik die zus heb gezien, leek ze me echt niet voor een kleintje vervaard.’

‘Dat is ze ook niet. Ze weet heel goed dat pa probeert zijn eh... gebrek voor anderen verborgen te houden. Rita heeft daar een drukmiddel voor gevonden. Ze heeft al een poosje een vriend. Hij heet Bart, komt uit een andere stad en is ook niet van de kerk. Rita

heeft me eens verteld dat ze, als ze samen zijn, hem erg veel toestaat om hem te binden.’ Alies kleur verdiept zich weer. ‘Daarom is die jongen als was in haar handen. Hij doet alles wat zij vraagt. Daarmee dreigt ze steeds pa om met Barts hulp haar ouderlijk huis te ontvluchten als hij handtastelijk wordt. Maar pa kan haar op de zaak niet missen en met haar dreigementen houdt ze hem in bedwang. Hij durft bij haar niet meer te slaan.’

Ramon kan het niet helpen dat hij zich weer kwaad maakt. ‘Zo, dus Tiny dreigt het openbaar te maken en Rita wil vluchten. Als ik goed tussen de regels door luister, ben jij daardoor dus automatisch degene geworden die de meeste klappen mag opvangen!’

‘Ja, daar heeft pa Stella en mij voor...’

Nu pas laat Ramon de koppeling opkomen en hij rijdt weg. Het is nog maar een paar kilometer tot het huis van Bliëk. Voor ze daar aankomen wil Ramon wat meer duidelijkheid over wat Alie van hem wil. Daar is zijn volgende vraag op gericht.

‘We willen samen verkering, daar zijn we het toch over eens?’

Maar Alie knikt alleen een beetje zuinig. Kennelijk heeft ze er weinig vertrouwen in om dat feit thuis openlijk te gaan vertellen.

Ramon zegt wat hij van plan is. ‘Ik zal je vader om toestemming vragen of jij en ik zo nu en dan samen uit mogen gaan. Ik hoor wel hoe hij reageert...’

Alie geeft daar geen antwoord op.

Als Ramon naar haar gezicht kijkt, ziet hij zelfs iets van paniek in haar ogen komen. Maar er is verder geen tijd meer, want een ogenblik later zijn ze bij het woonhuis aangekomen. Ze komen er samen binnen.

‘Is je vader thuis?’ vraagt Ramon aan Stella die in de keuken bezig is.

‘Pap is op de kwekerij,’ antwoordt ze en ze kijkt nieuwsgierig naar haar zus. Maar Alie negeert haar en loopt door naar de huiskamer. Ramon maakt een beweging of hij naar de kwekerij wil gaan om Bliëk te zoeken.

Maar dan komt de man ineens, of hij geroepen is, de keuken

binnen. Zijn donkere ogen gaan niet echt aanmoedigend van Stella naar Ramon.

Ondanks de angst die hij zonet zag in Alies ogen, besluit Ramon toch om door te zetten. ‘Goed dat u juist binnenkomt. Ik wil u graag even spreken,’ zegt hij op zijn vriendelijkste toon.

‘Nou, kom er maar mee voor de dag,’ nodigt Bliet uit. Het klinkt niet echt welwillend, maar ook niet regelrecht afwijzend.

Vooruit, het ijzer smeden als het heet is, denkt Ramon. ‘Meneer Bliet, ik zorg er al een tijdje elke werkdag voor dat Alie op haar werk en weer thuis komt. Dat gaat best wel goed, van lastige jongens is geen sprake meer. Nu hebben Alie en ik mede door die omgang ontdekt dat we van elkaar houden, en daarom wil ik u vragen of ik haar zo af en toe mee uit mag nemen. Eerst naar ons thuis als mijn meisje, en op zondag samen naar de kerk. Dan zijn er ook de wederzijdse verjaardagen en zo. Kortom, wat meer omgang dan tot nu toe. Bent u het daarmee eens?’

Ramon merkt dat hij een verkeerde vraag heeft gesteld, want: ‘Nee, dat ben ik niet,’ weigert Bliet botweg en hij richt zich daarna in zijn volle lengte op. ‘Alie, kom eens hier!’ roept hij op volle sterkte door de dichte gangdeur heen.

Door een beweging valt Ramons oog op dat moment op Stella en hij schrikt. De jongere zus van Alie is nog steeds in de keuken en heeft zich niet verroerd. Wel is ze in elkaar gekrompen alsof ze ergens bang voor is. Wat heerst er een angst in dit huis, denkt Ramon.

Dan gaat de gangdeur open en komt Alie weer binnen. Ze staat direct tegenover haar vader en Ramon merkt bij haar dezelfde schrik op als bij Stella. Ook zij lijkt in elkaar te krimpen.

‘Heb jij deze jongen soms aangemoedigd?’ vraagt Bliet haar dreigend.

Niet Alie, maar Ramon geeft daar antwoord op. ‘Zij heeft niks aangemoedigd,’ protesteert hij. ‘Gewoon via onze omgang zijn Alie en ik tot de ontdekking gekomen dat we van elkaar houden. Dat is best fijn, maar we doen nooit iets wat niet past...’

Blik negeert zijn woorden volledig en blijft naar zijn dochter kijken. Het is duidelijk dat hij van haar een persoonlijk antwoord eist.

Alie ziet wel dat ze er niet onderuit kan, al denkt Ramon dat ze dat het liefst zou doen. 'Ramon en ik kunnen goed met elkaar opschieten, pa,' geeft ze schoorvoetend toe.

Nu pas wendt Blik zich tot Ramon. 'Besef je wel dat Alie pas zeventien jaar is?' vraagt hij op een toon alsof Ramon iets heel onfatsoenlijks heeft voorgesteld.

Ramon heeft geen last van de paniekgevoelens zoals hij die bij Alie en Stella heeft opgemerkt. 'Ik weet het,' geeft hij eenvoudig toe en hij voegt eraan toe: 'En ik ben vijftientig.' Alsof hij zeggen wil: ik ben dus allang volwassen.

Blik maakt een armzwaai en Ramon ziet voor het eerst bewust de spieren als kabeltouwen op zijn blote armen die uit de korte mouwen van zijn T-shirt steken. Ik laat me er toch niet door bang maken, denkt hij boos wordend. Die man ziet er geen bezwaar in om zijn dochter af te tuigen, ook al is ze al zeventien. Nou, dan zal ik haar ook tegen hem in bescherming nemen, of hij het daarmee eens is of niet. Ramon denkt dit allemaal alleen en zegt het niet hardop. Beleefd blijft hij luisteren naar wat de vader verder nog te zeggen heeft.

Blik steekt van wal en geeft Ramon het gevoel of Alie en hij door hem onder curatele gesteld worden.

'Om te beginnen, op haar leeftijd vind ik Alie nog veel te jong voor verkering, en ik weet niet wat je jezelf beloofd hebt, maar seks met elkaar is helemaal uitgesloten. Ik houd je dan ook scherp in de gaten bij wat je met haar doet. Voorlopig lijkt me een gezamenlijke zondagse kerkgang en hier eens in de week op bezoek komen ruim voldoende. Dat jullie samen naar het werk gaan heeft Alie trouwens piekfijn voor me verborgen, maar daar moet nu een eind aan komen! Als Alie werkelijk niet veilig naar de stad kan fietsen, mag ze volgende maand hier thuis aan het werk gaan.'

Dan spreekt Alie voor haar beurt. 'Nee pa, dat niet!' roept ze

uit. Daar schrikt het meisje dus nog het meest van. Het vooruitzicht om Ramon over een poosje nauwelijks meer te zien en dan elke dag onder scherp toezicht van haar vader te werken in de tuinen, lijkt haar op een verblijf in een woestijn, hoe fleurig de kwekerij er ook meestal uitziet.

‘Zwijg! Jij hebt totaal niks in te brengen,’ zet haar vader haar opstuvend op haar plaats en naar Ramon kijkend, voegt hij er nog aan toe: ‘Je weet nu wat er mag en niet mag. Ik neem zelf wel contact op met de manager van de supermarkt om haar ontslag te vragen. Goeiendag.’

Dan is Blietk uitgesproken. Zonder verder op iemand te letten duwt hij Alie opzij en loopt door naar binnen.

Omdat Blietk zo snel uit de keuken is verdwenen, neemt Ramon de vrijheid om Alie liefdevol te omarmen, en voor de eerste keer neemt hij van haar met een liefdevolle zoen op haar mond afscheid. Hijzelf en de beide aanwezige meisjes schrikken van die wat impulsieve daad. ‘Je hoort nog van me en niet bang zijn,’ voegt hij Alie nog toe en hij strijkt als een soort bemoediging met een hand over haar haren. Zonder op Stella te letten loopt hij daarna terug naar zijn auto.

De beide zussen blijven een beetje bevend achter. Alie beseft opeens heel goed dat Ramon ergens nog altijd niet precies de reacties van haar vader kan inschatten. Hij gaat nu met een gerust hart weg en ziet niet in dat zijn vriendin doodsbang achterblijft, juist voor haar vaders reacties in de komende uren. Alie weet heel goed hoe onredelijk haar vader reageren kan en ze staat er alleen voor. Want de anderen zijn minstens zo bang als zij, maar zullen in zekere zin ook opgelucht zijn als zijn woede aan hen voorbijgaat.

J.D. HEEMSKERK

Geluk met droefheid
en blijdschap

Ramon Vermeule werkt in de bouw. Als hij tijdens een van zijn middagpauzes in een supermarkt iets te drinken gaat halen, herkent hij een van de caissières als een van de dochters van de familie Bliëk, de zeventienjarige Alie. Al snel blijkt dat zij door een aantal oudere schooljongens wordt gepest. Dat kan Ramon niet over zijn kant laten gaan. Hij weet de jongens meerdere malen af te schrikken en zo maakt hij echt kennis met Alie.

Ramon en Alie krijgen een relatie en dan ontdekt Ramon iets wat hem nog veel meer schokt dan het feit dat ze gepest wordt. Als de situatie bij Alie thuis echt uit de hand dreigt te lopen wordt de politie ingeschakeld en vindt Alie onderdak bij de familie Vermeule. Dat maakt de verstandhouding tussen haar en haar vader er niet beter op.

J.D. Heemskerk is een gevestigde naam in het genre. *Geluk met droefheid en blijdschap* is het zelfstandig te lezen vervolg op *Een mens is als kwetsbaar aardewerk*.

CITERREEKS

ISBN 978 94 0190 869 6 NUR 344

9 789401 908696

www.citerreeks.nl